

# Finansklagenemnda Person

## Avgjørelse FinKN 2025-724

1.7.2025

Nordea Liv Forsikring AS

### Livsforsikring/uføredækninger/pensjon

Uførepensjon – foreldelse – tilleggsfrist – nødvendig kunnskap – fal. § 18-6 og fel. § 10.

Forsikrede var omfattet av arbeidsgivers pensjonsforsikring. Foretaket oversendte forsikringsbevis av 1.1.08 til forsikringstaker (arbeidsgiver), hvor rutinen var at forsikringsbeviset ble delt ut til arbeidstaker. Forsikrede ble arbeidsufør fra mai 2008. Arbeidsgiver meldte 23.1.09 forsikrede ut av personforsikringen med virkning fra 31.12.09. Ved utmelding ble det feilaktig krysset av på at forsikrede var fullt arbeidsdyktig. Foretaket sendte brev til forsikredes adresse 13.12.09, og opplyste at han fra 31.12.09 var utmeldt fra arbeidsgivers kollektive pensjonsforsikring. Brevet inneholdt informasjon om opptjent premiereserve, samt tilbud om fortsettelsesforsikring. Forsikrede meldte krav 19.4.23. Foretaket avsto med henvisning til at kravet var foreldet. Saken reiste spørsmål om forsikredes krav var foreldet. Til slutt om foretaket kunne gjøre om ytelsespensjon til individuell pensjonsordning i forbindelse med utmeldingen. Nemnda sluttet seg til sekretariatets vurdering. Forsikrede fikk nødvendig kunnskap om forsikringens eksistens ved tilbudet om fortsettelsesforsikring. Da forsikrede meldte krav til foretaket 13 år etter at han hadde rett på utbetaling, var kravet foreldet. Overføringen fra ytelsespensjon til IPS avtale var i tråd med dagjeldende regelverk. Nemnda ga foretaket medhold.

---

### Saksfremstilling

Forsikrede ble ansatt og innmeldt i forsikringstakers (arbeidsgiver) pensjonsforsikring i 2004. Forsikrede opplyste at han i 2007 fikk helseutfordringer og derved en midlertidig tilrettelagt stilling i bedriften.

I brev fra foretaket til forsikringstaker (arbeidsgiver) av 1.12.07 sto det: I forbindelse med kollektivforsikringens hovedforfall 01.01.2008 oversendes dokumentasjon og giro for avtalen.

Dersom det i forbindelse med hovedforfallet er foretatt lønnsendringer, inn- og/eller utmeldinger i pensjonsordningen, er disse tatt med i premieberegningen. Dette fremgår i så fall av vedlagte dokumentasjon. Pensjoner og premier er regulert i henhold til gjeldende grunnbeløp (G) i Folketrygden kr. 66.812.

Premie frem til neste forfall fremgår av vedlagte giro.

På grunn av lovens krav til lineær opptjening vil alle pensjonsøkninger (vanligvis pga. lønnsendringer) gi en engangspremie som skal dekke økningen av de fullt betalte pensjonene (fripolisene) tilbake i tid. Denne engangspremien fremkommer som historisk premie i vedlagte medlemsliste.

For uføre medlemmer i pensjonsforsikringen vil fritak for premien i forhold til uføregrad bli trukket fra premien ved hvert forfall, se vedlagte oppgave over fritak. Vi gjør oppmerksom på at beløpene som fremkommer i oppgaven, gjelder for et helt år. Informasjonen i oppgaven er korrekt under forutsetning av at det ikke gjennomføres endring i uføregrad e.l. før pensjonsforsikringens hovedforfall. I beløpet inngår fritak både for årets premie og for eventuell andel av manglende reserve ved lineær opptjening.

(...)

Vedlegg:

- Giro for premien
- Medlemsliste
- Oppgave over fritak
- Utskrift av premiefondskonto
- Forsikringsbevis

Foretaket fremla også forsikringsbevis fra 1.1.08 som inneholdt forsikredes navn, men ingen adresse, og som viste at han var omfattet av forsikringstakers ordning med ytelsesbasert pensjon, med dekning for alderspensjon og uførepensjon. Videre fremkommer:

**Uførepensjon:** Pensjonen utbetales ved 100% ervervsuførhet. Er uføregraden lavere, utbetales en forholdsmessig del av beløpet. Uførepensjonen utbetales fra det tidspunkt ervervsevnen er nedsatt med minst 20% og syke-, rehabiliterings- eller attføringspenger fra folketrygden opphører.

(...)

Det er knyttet premiefritak til pensjonsforsikringen. Dette innebærer at premiebetalingene dekkes helt eller delvis av (foretaket) etter at du har vært helt eller delvis ervervsudyktig i minst 12 måneder.

Foretaket opplyste at rutinen på daværende tidspunkt var at forsikringsbevisene ble sendt samlet til forsikringstaker (arbeidsgiver) for utdeling til de ansatte, og at brevet av 1.12.07 var et slikt brev der forsikringsbevisene var vedlagt.

Forsikrede opplyste at avdelingen han jobbet i ble nedlagt og avviklet mens han var sykmeldt, og at dette skjedde i 2008.

Mens forsikrede var sykmeldt, sendte foretaket ut et nytt forsikringsbevis fra 1.1.09. Etter det opplyste ble også dette sendt samlet til forsikringstaker (arbeidsgiver) for utdeling til de ansatte.

Forsikrede ble meldt ut av pensjonsordningen 31.12.09.

Foretaket fremla et skjermbilde som viser at bedriften ved utmelding måtte krysse av på at arbeidstaker var fullt arbeidsfør ved utmelding. Videre var det vedlagt et annet skjermbilde som viser at lønningsansvarlig 23.11.09 fylte ut at forsikrede skulle meldes ut fra 31.12.09 og krysset av på at han var «fullt arbeidsdyktig». Foretaket opplyste at forsikringstaker (arbeidsgiver) ikke meldte fra til foretaket at forsikrede var syk på utmeldingstidspunktet. Foretaket sendte brev til forsikredes private adresse 13.12.09 og opplyste om at forsikrede fra 31.12.09 var utmeldt av forsikringstakers (arbeidsgiver) kollektive pensjonsforsikring. Brevet inneholdt informasjon om opptjent premiereserve. Vedlagt dette brevet var tilbud om fortsettelsesforsikring, også dette påført forsikredes navn og adresse:

Etter gjeldende regler har du rett til å fortsette forsikringsforholdet mot egen premiebetaling uten å gi nye helseopplysninger. Den høyre kolonnen i tabellen nedenfor viser pensjonene du kan velge å fortsette premiebetalingen for. Hvis du velger å fortsette forsikringsforholdet, vil pensjon fra fortsettelsesforsikringen gi deg samme pensjon som du hadde før utmeldingen.

Deretter fulgte det en tabell hvor det fremkommer at tilbudet gjaldt «årlig alderspensjon» og «årlig uførepensjon».

Foretaket sendte 12.1.10 brev til forsikrede og informerte om Individuell Pensjonsavtale (IPS), og vedla samtidig forsikringsbevis som viste at årlig alderpensjon fra fylte 67 år utgjorde kr 4 030.

Forsikrede fikk innvilget uføretrygd fra Nav i vedtak av 27.4.15, med virkning fra 1.5.15. Uføretidspunktet ble satt til mai 2008.

Forsikrede søkte etter det opplyste om uførepensjon fra foretaket 19.4.23.

Foretaket avsto krav om utbetaling i brev av 22.1.24 med den begrunnelse at kravet var foreldet.

Fra vilkårspkt. 12.3:

Krav på pensjon foreldes når det er gått 10 år fra den dag da det siste gang ble utbetalt et terminbeløp. Er det ikke utbetalt noen terminbeløp, løper fristen fra den dag da Medlemmet kunne ha krevd første terminbeløp. Krav på forfalte terminer foreldes dessuten 3 år fra forfall. For øvrig gjelder reglene i lov om foreldelse av fordringer av 18. mai 1979 nr.18.

**Forsikrede** har i det vesentlige anført at han har krav på utbetaling under forsikringstakers (arbeidsgiver) uførepensjonsforsikring, og at kravet ikke er foreldet. Forsikrede var ikke klar over at forsikringstaker (arbeidsgiver) har hatt en slik forsikring før han fikk vite dette via en tidligere kollega mange år etter bedriften ble avviklet i 2008. Forsikrede har aldri mottatt forsikringsbevis via forsikringstaker (arbeidsgiver), og hadde derfor ikke kunnskap om at han var omfattet av en forsikring.

De to personene som hhv. brevet med forsikringsbeviset er sendt til, og som har foretatt utmeldingen, var allerede i 2009 eldre personer. Da bedriften ble avviklet, var det 320 ansatte og det var 4-10 personer på kontoret som skulle ordne diverse papirarbeid, deriblant de to damene som er nevnt. Disse har aldri fulgt opp de ansatte og avkrysningen av at forsikrede var arbeidsfør har skjedd uten å ta kontakt eller følge opp sykemelding. Dette kan ikke gå ut over forsikredes rettigheter. Ved utmelding var forsikrede 100 % arbeidsufør, og forsikringstaker (arbeidsgiver) har følgelig svart feil på foretakets spørsmål.

Forsikrede anfører videre at han heller ikke har mottatt informasjon om utmelding eller tilbud om fortsettelsesforsikring som er sendt av foretaket. Brevet burde ha blitt sendt rekommandert for å sikre at det kom frem.

Selv om forsikrede hadde fått informasjon om forsikringen, kunne han uansett ikke sendt inn noe krav før vedtaket fra Nav som innvilget uførepensjon i 2015.

Alderspensjonen skulle aldri ha vært gjort om til en IPS- avtale, og dette har skjedd helt uten at forsikrede har fått med seg dette.

**Foretaket** har i det vesentlige anført at forsikredes krav på uførepensjon er foreldet etter 10 års regelen i fal. § 18-6, samt forsikringsvilkårenes pkt. 12.3. Da han ble syk i 2008, var det ikke lov å motta uførepensjon fra kollektiv dekning samtidig som vedkommende fikk syke-, rehabilitering- eller attføringspenger fra folketrygden, derav formuleringen i vilkårene om at det var først ved opphør av slik utbetaling at uførepensjon til medlemmet startet.

Den 1.3.10 ble dette endret slik at man fra dette tidspunktet kunne få utbetalt uførepensjon fra kollektiv dekning samtidig som man fikk utbetalt stønad fra folketrygden. Arbeidsavklaringspenger erstattet fra det tidspunktet rehabilitering- og attføringspenger. Forsikrede kunne derfor krevd første termin av uførepensjon fra 1.3.10. Det er ikke riktig at forsikrede først kunne krevd utbetaling fra det tidspunktet han fikk vedtaket fra Nav som innvilget uføretrygd i 2015.

Ettersom kravet først ble meldt foretaket 19.4.23 er kravet foreldet.

Foretaket har informert om muligheten til fortsettelsesforsikring i tråd med de relevante regler, jf. avgjørelse 2022-809.

Det er korrekt at vilkårene tilsier at forsikrede ikke skulle vært meldt ut av ordningen i 2009. Bedriften har likevel gjort dette, og foretaket kan ikke overprøve utmeldingen siden foretaket ikke hadde kjennskap til at forsikrede var syk på dette tidspunktet. Ettersom forsikrede allerede var utmeldt av ordningen fikk han heller ikke informasjon om regelendringene i forbindelse med innføringen av arbeidsavklaringspenger. Foretaket var ikke klar over at forsikrede var ufør på dette

tidspunktet og han mottok derfor ingen informasjon om dette. Et krav om premiefritak og er uansett foreldet etter fal. § 18-6

Når det gjelder foretakets overføring av forsikredes foretakspensjon fra ytelsespensjon til Individuell pensjonsordning, er denne i samsvar med Foretakspensjonsloven § 4-7, ettersom premiereserven er mindre enn ½ G kunne denne overføres til IPA.

#### **Finansklagenemnda Persons begrunnelse**

Saken gjelder om forsikredes krav på uførepensjon og betalingsfritak er foreldet, jf. fal. § 18-6 og fl. § 10. Videre om hvilken konsekvens det hadde at forsikrede ble uriktig utmeldt av forsikringstakers (arbeidsgiver) pensjonsforsikring. Til slutt om foretaket kunne gjøre om ytelsespensjon til individuell pensjonsordning i forbindelse med utmeldingen.

Sekretariatet ga ikke forsikrede medhold. Sekretariatet kom til at forsikrede meldte krav først 13 år etter at han hadde rett på utbetaling av uførepensjon fra foretaket, og at kravet derfor i utgangspunktet var foreldet, jf. fal. § 18-6. Videre fikk forsikrede nødvendig kunnskap om kravet ved tilbud om fortsettelsesforsikring i 2009, slik at kravet også var foreldet etter tilleggsfristen, jf. fl. § 10. Til slutt bemerket sekretariatet at overføring fra ytelsespensjon til IPS-avtale var i tråd med dagjeldende regelverk.

Nemnda slutter seg til sekretariatets begrunnelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Persons konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).*